

ศักยภาพด้านภูตู่ สู่ประชาคมอาเซียน

๑. ความเป็นมาของด้านภูตู่ และการยกระดับด้านถาวรภูตู่

จังหวัดอุดรดิติถ์ มีชายแดนติดต่อกับ สปป.ลาว ๒ อำเภอ คือ อำเภอบ้านโคก และอำเภอน้ำปาด โดยติดต่อกับ ๔ เมืองของแขวงไชยะบูลี คือ เมืองทุ่งมีไซ เมืองปากลาย เมืองบ่อแตน และเมืองแก่นท้าว มีชายแดนติดต่อกันยาวประมาณ ๑๔๕กม.พลเมืองทั้ง ๒ ประเทศไปมาค้าขายผ่านช่องทางประเพณีได้หลายช่องทางแต่ช่องทางที่สำคัญมี ๔ ช่องทาง หรือ ๔ ด้าน คืออ.บ้านโคก มีด่านมหาราช ต.บ่อเปี้ย, ด้านภูตู่. ม่วงเจ็ดต้น, ด้านห้วยต่าง ต.บ้านโคก และด้านห้วยพร้าวต.ห้วยมุ่น อ.น้ำปาด

ในปี ๒๕๓๘ จังหวัดอุดรดิติถ์ได้ประกาศให้ด้านภูตู่และด้านห้วยต่าง เป็นจุดผ่อนปรนการค้าเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่พลเมืองชายแดนทั้ง ๒ ประเทศให้ไปมาหาสู่และค้าขายกันได้สะดวกขึ้นปรากฏว่า จุดผ่อนปรนการค้าภูตู่มีศักยภาพสูงกว่าด้านอื่นๆ มีปริมาณคนเข้า-ออก และมูลค่าการค้ามากกว่าด้านอื่นๆในปี ๒๕๔๐ ส่วนราชการ และภาคเอกชนในจังหวัด จึงช่วยกันผลักดันให้ยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าภูตู่เป็นจุดผ่านแดนถาวร หรือด้านถาวรภูตู่

ช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๕ จังหวัด ได้ตั้งงบประมาณพัฒนาจังหวัด และงบกลุ่มจังหวัดมาพัฒนาบริเวณด้านภูตู่ เช่น ปรับปรุงถนนสามแยกม่วงเจ็ดต้น ถึงเขตพรมแดนไทย - ลาว, สร้างที่ทำการด่านพรมแดนภูตู่, สร้างตลาดชายแดนภูตู่, สร้างสิ่งปลูกสร้าง และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประมาณ ๒๔๒ ล้านบาทเพื่อเตรียมรองรับการยกระดับเป็นด้านถาวร และเตรียมรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘

ช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๕จังหวัดจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีกับแขวงไชยะบูลีและแขวงหลวงพะบางหลายกิจกรรม เช่น การสำรวจเส้นทางการค้า และการเจรจาธุรกิจการค้าไทย-ลาว, การเข้าร่วมประชุม และนำจำหน่ายงานบุญช้างไชยะบูลี, งานออกพรรษาและบุญแข่งเรือไชยะบูลี, งานบุญข้าวประดับดินและแข่งเรือหลวงพะบาง,การเชิญเจ้าแขวงไชยะบูลีเจ้าแขวงหลวงพะบาง และคณะเจ้าหน้าที่มาร่วมประชุม มาศึกษาดูงานด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรดิติถ์ แพร์ ลำปาง และเชียงใหม่, ชมงานไหลเรือไฟอำเภอรอน, ร่วมงานประจำปีพระยาพิชัยดาบหักและงานกาชาด พร้อมการจำหน่ายสินค้าของแขวงไชยะบูลีในงานพระยาพิชัยฯ และการแข่งขันกอล์ฟ เป็นต้น ทำให้ความสัมพันธ์ของทั้ง ๒ ประเทศมีความสนิทสนมแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

ช่วงปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๕ จังหวัด ได้ขอความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ เช่น สมช.,สศช.,กพบ. หรือคณะกรรมการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน, กระทรวงมหาดไทย, กระทรวงการต่างประเทศ, กรมศุลกากร,สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง, กระทรวงพาณิชย์,กระทรวงเกษตรฯ ได้สนับสนุนผลักดันการยกระดับด้านภูตู่หลายครั้ง ซึ่งแต่ละหน่วยงานต่างก็เห็นด้วยที่จะให้ยกระดับด้านภูตู่ รวมทั้งคณะกรรมการระดับประเทศระหว่างไทย - ลาว เช่น คณะทำงานร่วมยกระดับด้านไทย-ลาว : อุดรดิติถ์ - แขวงไชยะบูลี,คณะทำงานเฉพาะกิจร่วมยกระดับด้านไทยลาว, คณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือไทย-ลาว,คณะผู้ว่าราชการจังหวัด และเจ้าแขวงชายแดนไทย-ลาว ต่างมีมติเห็นชอบในหลักการให้ยกระดับด้านภูตู่ของไทย และด้านผาแก้วของ สปป.ลาว เป็นด้านถาวร และด้านสากล ในหลายครั้งหลายโอกาส และคณะรัฐมนตรีก็มีมติเห็นชอบอีกหลายครั้งให้ยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าภูตู่เป็นจุดผ่านแดนถาวร(วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๒, วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๒, วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓, วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔) โดยให้กระทรวงมหาดไทย กับกระทรวงการต่างประเทศไปพิจารณาดำเนินการ และให้กระทรวงการคลังพิจารณาช่วยเหลือการสร้างถนนภูตู่-ปากลาย โดยให้สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ.)สำรวจ ศึกษา และสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างถนนดังกล่าว

เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ครม. มีมติอนุมัติเงินกู้ช่วยเหลือแก่ สปป.ลาว สร้างถนนฤดู-ปากลาย (๓๒ กม.) และที่ทำการด่านพรมแดนผาแก้ว ๗๑๘ ล้านบาท (ให้เปล่า ๒๐%:๑๔๓.๖ ล้านบาท ให้กู้ ๘๐%: ๕๗๔.๔ ล้านบาท) โดยเริ่มก่อสร้างเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๖ และจะเสร็จประมาณเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ และเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๖ ครม. สัญจรที่จังหวัดอุดรดิตถ์มีมติให้กระทรวงมหาดไทยเร่งดำเนินการยกระดับด่านถาวรฤดูจังหวัดได้เสนอของบประมาณสร้างด่านพรมแดนฤดู ๓๘๐ ล้านบาท และถนนสี่เลนจากสี่แยกป่าขนุน-ด่านฤดู ๓,๓๐๐ ล้านบาท และเสนอให้กระทรวงมหาดไทย พิจารณายกระดับจุดผ่อนปรนการค้าฤดูเป็นจุดผ่านแดนถาวรฝ่ายเดียว เมื่อถนนฤดู-ปากลาย และอาคารด่านพรมแดนผาแก้ว แล้วเสร็จ สปป.ลาว ก็จะยกระดับด่านท้องถิ่นผาแก้วเป็นด่านสากลตามข้อตกลงการให้ความช่วยเหลือสร้างถนนดังกล่าว

เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๖ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปิดจุดผ่านแดนถาวรฤดูมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ และในวันอาทิตย์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถือเป็นวันประวัติศาสตร์วันหนึ่งของจังหวัดอุดรดิตถ์ คือ นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรดิตถ์ได้เป็นประธาน พิธีเปิดจุดผ่านแดนถาวรฤดูและได้นำคณะจังหวัดอุดรดิตถ์ ๙๒๗ คน รถยนต์ ๒๔๕ คัน เดินทางผ่านจุดผ่านแดนถาวรฤดู-ด่านถาวรท้องถิ่นผาแก้ว ไปเมืองปากลาย โดยมีท่านบุญยัง จันดาละสานรองเจ้าแขวงไซยะบูลี พร้อมคณะให้การต้อนรับ และรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน ด้วยสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และเข้าใจซึ่งกันและกัน

๒. การค้าชายแดนจังหวัดอุดรดิตถ์ กับแขวงไซยะบูลี

ด่านที่มีศักยภาพทางการค้า คือ ด่านฤดู เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าการค้าชายแดนของทั้ง ๔ ด่าน

๒.๑ ปีงบประมาณ ๒๕๔๗ - กันยายน ๒๕๕๖ มูลค่าการค้าชายแดนรวม ๑,๘๖๘ ล้านบาท เฉลี่ยปีละ ๒๐๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๕ มีมูลค่าการค้าสูงถึง ๒๗๕ ล้านบาท แต่ในปี ๒๕๕๖ เดือนกันยายน ๒๕๕๖ สิ้นปีงบประมาณ ๒๕๕๖ มีมูลค่าการค้า ๓๕๗ ล้านบาท สูงกว่าปี ๒๕๕๕ ประมาณ ๘๒ ล้านบาท คาดว่า อีก ๒-๓ ปีมูลค่าการค้าชายแดนอุดรดิตถ์-ไซยะบูลี จะมากกว่าปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท และเมื่อ สปป.ลาว ยกระดับด่านผาแก้ว เป็นด่านสากลเท่ากับด่านถาวรฤดู มูลค่าการค้าจะต้องสูงกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๒ สินค้าที่ส่งออกไป สปป.ลาว ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่นสินค้าอุปโภคบริโภคอาหารสด/แห้ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป อุปกรณ์ก่อสร้าง วัสดุก่อสร้าง เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลไม้ อุปกรณ์เกษตรปุ๋ย ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช พุกนอน ผ้าห่ม และสินค้าเบ็ดเตล็ดอื่นๆ

๒.๓ สินค้าที่นำเข้าจาก สปป.ลาว ได้แก่ ข้าวโพด เศษเหล็ก ของเก่า ถั่วลิสง ถ่านไม้ สมุนไพร โทรศัพท์มือถือ น้ำมันปลา มะขาม เหล้า บุหรี่ ไวน์ เบียร์ แกนข้าวโพด เครื่องจักสาน และสินค้าอื่นๆ

๒.๔ เปรียบเทียบมูลค่าการค้า ปี ๒๕๕๑ - กันยายน ๒๕๕๖

รายการ	๒๕๕๑	๒๕๕๒	๒๕๕๓	๒๕๕๔	๒๕๕๕	๒๕๕๖
๑. ส่งออก	๗๐.๓๒๕	๗๗.๒๓๖	๘๗.๖๒๗	๑๓๗.๔๗๐	๑๖๑.๓๔๔	๑๘๓.๓๑๑
๒. นำเข้า	๑๘๓.๓๘๔	๑๓.๑๔๗	๘๑.๕๐๓	๑๓๓.๓๔๙	๑๑๓.๒๘๕	๑๗๔.๑๕๑
๓. มูลค่ารวม	๒๖๓.๗๑๙	๙๐.๓๘๔	๑๖๙.๑๓๐	๒๗๐.๘๒๐	๒๗๔.๖๒๙	๓๕๗.๔๖๒
๔. ดุลการค้า	- ๑๒๓.๐๖๘	๖๔.๐๘๘	๖.๑๒๓	๔.๑๒๐	๔๘.๐๕๙	๙.๑๕๙

๒.๕ การเดินทางผ่านแดนจังหวัดอุดรดิตถ์-แขวงไซยะบูลี ช่วงปี ๒๕๕๑ - กันยายน ๒๕๕๖

บุคคลผ่านแดน รวม ๖๘๒,๑๔๓ คน เฉลี่ยปีละ ๑๑๓,๖๙๐ คน หรือเดือนละ ๙,๔๗๔ คน แยกตามด่านจะมีสัดส่วน ดังนี้ ด่านฤดู ๔๓.๖๕% ด่านมหาสาร ๓๕.๐๐% ด่านห้วยพร้าว ๑๙.๔๗% ด่านห้วยต่าง ๑.๘๘%

ยานพาหนะผ่านแดนรวม ๑๗๓,๕๒๗คัน เฉลี่ยปีละ ๒๘,๙๒๑คัน เดือนละ ๒,๔๑๐คัน แยกตามด่านจะมีสัดส่วน ดังนี้ ด่านภูคู้๓๗.๙๗% ด่านมหาสาร๓๘.๘๘% ด่านห้วยพร้าว๒๐.๗๒% ด่านห้วยต่าง ๒.๔๓%

๓. เหตุผล และความจำเป็นที่ต้องยกระดับจุดผ่อนปรนการค้าภูคู้ให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร

๓.๑ เพื่อเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน เป็นปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะการเดินทางจากหลวงพระบาง และไซยะบูลีมาด่านภูคู้ และอุดรดิตถ์ค่อนข้างสะดวก เมื่อมาถึงอุดรดิตถ์ก็สามารถเดินทางไปจังหวัดต่างๆ ได้สะดวก ทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน (สนามบินจังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย และแพร่)

๓.๒ เพื่อให้มีการค้าขายสินค้าได้หลากหลายชนิด (ยกเว้นสินค้าผิดกฎหมาย และสินค้าต้องห้าม) โดยไม่จำกัดวงเงินขณะที่จุดผ่อนปรนการค้าให้ค้าขายได้ไม่เกินคนละ ๕ แสนบาทต่อวัน และจำกัดสินค้าส่งออก ๑๙ รายการ สินค้านำเข้า ๗ รายการ ทำให้มูลค่าการค้าชายแดนภูคู้ ไม่สูงเท่าที่ควร เพราะสินค้าหลายรายการต้องค้าขายผ่านด่านห้วยโก๋น และด่านท่าลี่

๓.๓ เพื่อให้จังหวัดอุดรดิตถ์มีรายได้จากการจัดเก็บภาษีค่าธรรมเนียมการนำเข้า-ส่งออกสินค้า และค่าผ่านแดนเพิ่มขึ้น ซึ่งการเป็นจุดผ่อนปรนการค้า รายได้ดังกล่าวเป็นรายได้ของจังหวัดน่าน

๓.๔ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางผ่านด่านถาวรภูคู้- ด่านสากลผาแก้วปีละไม่ต่ำกว่า ๖๐,๐๐๐ คน โดยเฉพาะชาวต่างประเทศยังไม่สามารถเดินทางผ่านด่านท้องถิ่นผาแก้วได้ต้องยกระดับเป็นด่านสากลก่อนและเมื่อถนนภูคู้-ปากลาย-ไซยะบูลี-หลวงพระบาง, และถนนปากลาย-เวียงจันทน์ เป็นถนนลาดยางการเดินทางก็จะสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากขึ้น

๓.๕ เพื่อจัดระเบียบการค้าอนุกรมให้เข้าสู่ระบบที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ด่านภูคู้สามารถจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียมต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ สามารถควบคุมป้องกันการส่งออก-นำเข้าสินค้าผิดกฎหมาย และสินค้าต้องห้าม ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถตรวจสอบบุคคลที่ผ่านแดนได้สะดวก รัดกุมมากขึ้น

๓.๖ เพื่อให้ด่านถาวรภูคู้-ด่านสากลผาแก้ว เป็นประตูสู่ประชาคมอาเซียน สามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน เงินทุน และการลงทุนไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง ๑๐ ประเทศ ได้อย่างเสรี

๔. ศักยภาพของด่านถาวรภูคู้

ด่านถาวรภูคู้สามารถเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวได้หลายมิติ กล่าวคือ

๔.๑ เชื่อมอาณาจักรล้านนา กับอาณาจักรล้านช้าง (เชียงใหม่-หลวงพระบาง) ระยะทาง ๗๐๐ กม.

๔.๒ เชื่อมเมืองมรดกโลกหลวงพระบาง กับเมืองมรดกโลกสุโขทัย ศรีสัชนาลัย และกำแพงเพชร ด้วยระยะทางประมาณ ๖๐๐ กม.

๔.๓ เชื่อมต่อการขนส่งทางราง ด้วยตู้คอนเทนเนอร์สถานีรถไฟศิลาอาสน์ไปท่าเรือคลองเตย และแหลมฉบัง โดยเฉพาะการขนส่งสินค้าข้ามแดนไปประเทศที่ ๓ จะสะดวกรวดเร็วมากขึ้น

๔.๔ ด่านภูคู้ จะเป็นประตูเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจ ๓ เส้นทาง

การเป็นประตูเชื่อมโยงระเบียงเศรษฐกิจ จะทำให้ด่านภูคู้มีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้น จะมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นหลากหลายกิจกรรม โดยเฉพาะกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ จะมีเครือข่ายการขนส่งเชื่อมจากพม่า ,สปป.ลาว, จีน และเวียดนาม เช่น โกดังสินค้า จุดพักรถ โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร อุโมงค์รถยนต์ สถานีบริการ และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวช่วยให้พ่อค้าไทย สามารถขยายตลาดไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๑) ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้(คุนหมิง-กรุงเทพฯ ระยะทาง ๑,๘๐๐ กม.) เส้นทางนครคุนหมิง-จังหวัด (เชียงใหม่)-โมหาน(๗๐๐ กม.)-บ่อเตน-หลวงน้ำทา-บ่อแก้ว(๒๕๐ กม.)-สะพานมิตรภาพไทย-ลาว ๔-เชียงของ-เชียงราย-พะเยา-แพร่-อุดรดิตถ์-พิษณุโลก-นครสวรรค์-กรุงเทพฯ(๘๕๐ กม.)

๒) ระเบียบเศรษฐกิจเชียงใหม่-ภูตู่-ผาแก้ว-เวียงจันทน์ ๖๔๖ กม.สพพ.ได้ศึกษาสำรวจแล้ว

๓) ระเบียบเศรษฐกิจพม่า-ไทย-ลาว(เส้นทางเกาะละแหม่ง-เมยวดี-แม่สอด-ตาก-สุโขทัย-อุตรดิตถ์-ภูตู่-ผาแก้ว-ปากลาย-ไชยะบูลี-หลวงพะบาง) ระยะทางประมาณ๘๘๘ กม.(ภาคเอกชนของจังหวัดอุตรดิตถ์ จะประสานงานกับจังหวัดตาก และสุโขทัย เพื่อทำโครงการศึกษาในโอกาสต่อไป) ซึ่งระเบียบเศรษฐกิจเส้นนี้จะเป็นจุดเชื่อมเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอดเพ็จแก้งท้าววันเดียวเที่ยว ๓ ประเทศ พม่า-ไทย-ลาว จากเมืองเมยวดี-แม่สอด-ภูตู่-ผาแก้ว เมืองปากลาย แขวงไชยะบูลี ด้วยระยะทางประมาณ ๔๕๔กม.

๔.๕ เป็นประตูสู่ประชาคมอาเซียน เพราะมีเครือข่ายคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมภูมิภาคต่างๆ จะทำให้การเดินทางผ่านด่านภูตู่-ด่านผาแก้วสามารถเดินทางไปได้หลากหลายเส้นทาง คือ

๑) ไชยะบูลี - อุดมไซ - หลวงน้ำทา - เชียงรุ่ง (สิบสองปันนา) - कुหมิง (ยูนนาน): R๓๓

๒) อุดมไซ - เตียนเบียนฟู-เวียดนาม-จีน

๓) ปากลาย - เวียงจันทน์ - ปากซัน - ด่านน้ำพาว - เวียดนามกลาง - เว้ - ดานัง

๔) ภูตู่ - อุตรดิตถ์ - สุโขทัย - ตาก - แม่สอด - เมยวดี - เกาะละแหม่ง - ย่างกุ้ง/เนปิดอร์

๕) ภูตู่-อุตรดิตถ์-ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่/กรุงเทพฯ และต่อไปประเทศต่างๆ

๕. ผลกระทบที่เกิดจากการยกระดับด่านภูตู่ เป็นด่านถาวร

๕.๑ ผลกระทบต่อประเทศไทย

๑) ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าไปส่งเสริมการค้าการลงทุนใน สปป.ลาว ได้สะดวกมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดพันธสัญญา Contract Framing ในสินค้าเกษตร เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง การแปรรูปสินค้าเกษตรเบื้องต้นรวมทั้งการค้าสินค้าอุปโภคบริโภคสินค้าบริการ และการท่องเที่ยว

๒) การค้าชายแดนขยายตัวมากขึ้น มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าปีละ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพราะด่านถาวรภูตู่ จะช่วยลดขั้นตอน และค่าใช้จ่ายพิธีการศุลกากร มีการพัฒนาระบบการค้าชายแดนเข้าสู่ระบบการค้าตามมาตรฐานสากลผู้ประกอบการสามารถขยายตลาดไปแขวงไชยะบูลี แขวงต่างๆ และประเทศเพื่อนบ้านได้สะดวกขึ้น คาดว่า จะมีประชาชน และเกษตรกรเปลี่ยนอาชีพเป็นผู้ประกอบการมากขึ้น

๓) ด่านถาวรภูตู่จะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวปีละไม่ต่ำกว่า ๖๐,๐๐๐ คนจะมีการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม และประเพณีระหว่างคนไทย-คนลาวเพิ่มมากขึ้น มีการไปมาหาสู่กันบ่อยขึ้น สะดวกขึ้น ง่ายขึ้น

๔) ผู้ประกอบการไทยสามารถจ้างแรงงานลาวแทนแรงงานไทยที่ขาดแคลนได้สะดวกขึ้น

๕) อำเภอบ้านโคกจะเป็นแหล่งธุรกิจชายแดนที่สำคัญ เพราะจะมีผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมามากขึ้น จะมีการค้าการลงทุนที่ต่อเนื่องกับธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เช่น การค้า และการแปรรูปสินค้าเกษตร ร้านค้าปลีก-ค้าส่ง โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร ปั้มน้ำมัน ปั้มน้ำแก๊ส อู่ซ่อมรถ สถาบันการเงิน ธุรกิจบริการต่างๆ ซึ่งจะทำให้การค้าชายแดนภูตู่ และเศรษฐกิจ อ.บ้านโคก จะมีความคึกคักเพิ่มมากขึ้น

๖) ด่านภูตู่จะเป็นประตูสู่ประชาคมอาเซียนที่เหมาะสมอีกช่องทางหนึ่ง เพราะสามารถเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน การลงทุน และเงินทุนผ่านด่านภูตู่สามารถเชื่อมต่อไปพม่า สปป.ลาว เวียดนาม และมณฑลยูนนาน (จีนใต้) ได้สะดวกรวดเร็ว

๗) ผลกระทบทางลบที่อาจจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย

๗.๑) สินค้าราคาถูกจากประเทศจีน และเวียดนาม เข้ามาแข่งขันสินค้าไทยมากขึ้นแต่สินค้าไทยจะมีคุณภาพดีกว่า และผู้บริโภคสปป.ลาว จะนิยมสินค้าไทยมากกว่า

๗.๒) แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้านจะเคลื่อนย้ายเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น หากการควบคุมไม่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้เกิดปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้น

๗.๓) การเคลื่อนย้ายเสรีสินค้า การค้าบริการ แรงงานฝีมือ เงินทุน และการลงทุนจากประเทศสมาชิกอาเซียนจะมีมากขึ้น หากภาครัฐ ภาคเอกชน พ่อค้าไทย โรงงาน และเกษตรกรไทยไม่เตรียมมาตรการรองรับ หรือสร้างภูมิคุ้มกันตนเองอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะไม่สามารถแข่งขันในตลาดเสรีอาเซียนได้

๕.๒ ผลกระทบต่อ สปป.ลาว

๑) เกษตรกร และผู้ประกอบการไชยะบูลีได้รับการส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรที่แน่นอน ทั้งในรูปแบบตลาดพันธสัญญา Contract Framing และตลาดทั่วไป ทำให้เกิดความมั่นใจด้านตลาดมากขึ้น

๒) ชาวไชยะบูลีและชาวลาว สามารถเดินทางมาค้าขาย รักษาพยาบาล และเยี่ยมญาติในประเทศไทยได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้นแรงงานลาวก็สามารถเข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมและจังหวัดต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง เจ้าหน้าที่สามารถตรวจสอบ และควบคุมได้สะดวกขึ้น

๓) นักท่องเที่ยวจะเข้าไปเที่ยวใน สปป.ลาว มากขึ้น และมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอีกมากมาย ช่วยให้ชาวลาวมีรายได้จากธุรกิจท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

๔) สปป.ลาว พ้นจาก Land Locked เป็น Land Link และก้าวสู่สากลได้เร็วขึ้น

๔.๑) สปป.ลาวเป็นประเทศเดียวในเอเชียที่ไม่ติดทะเล แต่การเป็นสมาชิก WTO และประชาคมอาเซียนทำให้มีพื้นที่ออกสู่ทะเลได้ทั้งด้านประเทศไทย และเวียดนาม

๔.๒) แขวงไชยะบูลีเป็นแขวงที่มีแม่น้ำโขงโอบล้อมเสมือนเป็นเกาะกั้นเขตแดนแขวงไชยะบูลีกับแขวงอุดมไซ แขวงหลวงพะบาง และแขวงเวียงจันทน์เมื่อแพขนานยนต์ปิดให้บริการ รถยนต์ก็ไม่สามารถออกนอกแขวงไชยะบูลีได้ ปัจจุบันชาวไชยะบูลี จะไปติดต่อธุรกิจ หรือขนส่งสินค้ากับแขวงอื่นๆ ได้เฉพาะช่วงเวลา ๐๗.๐๐-๑๗.๐๐ น. ตามเวลาทำงานของแพขนานยนต์ วันละ ๑๐ ชั่วโมงแต่ในอนาคตการคมนาคมขนส่งของแขวงไชยะบูลี จะดำเนินการได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพราะจะมีสะพานข้ามแม่น้ำโขงถึง ๔ แห่ง คือ

(๑) สะพานท่าเตือ เชื่อมเมืองไชยะบูลี กับเมืองน่าน แขวงหลวงพะบาง สิ้นปี ๒๕๕๖

(๒) สะพานปากแบ่ง เชื่อมเมืองเงิน แขวงไชยะบูลี กับเมืองปากแบ่ง แขวงอุดมไซ

(๓) สะพานจอมเพ็ด เชื่อมเมืองจอมเพ็ด กับเมืองหลวงพะบาง

(๔) สะพานปากกลาย เชื่อมเมืองปากกลายกับเมืองชะนะคาม แขวงเวียงจันทน์สิ้นปี ๒๕๕๘

๖. ศักยภาพของเมืองปากกลาย และแขวงไชยะบูลี

๖.๑ แขวงไชยะบูลีเป็นแขวงใหญ่มีประชากร ๓๖๐,๐๐๐ คน มีพื้นที่ติดต่อกับ ๖ จังหวัดของไทย คือ เชียงราย พะเยาน่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก และเลย มีชายแดนติดต่อกับไทย ๖๔๕ กิโลเมตร ชาวพื้นเมือง ได้แก่ ไทดำ ไทลื้อ ขมุ ขะฉิ่น กรี อาซา และมลาบรี (เผ่าตองเหลือง) เมืองปากกลายมีประชากร ๖๗,๐๐๐ คน เป็นเมืองเศรษฐกิจที่สำคัญรองจากเมืองไชยะบูลี

๖.๒ เมืองปากกลายคล้ายจังหวัดนครสวรรค์ในอนาคตจะเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญของ สปป.ลาว และแขวงไชยะบูลีเพราะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง ทั้งทางบกและทางน้ำ ขณะนี้นถนนสายสำคัญในแขวงไชยะบูลีกำลังพัฒนาเป็นถนนลาดยางต่อไปการคมนาคมขนส่งก็สะดวกรวดเร็วขึ้น กล่าวคือ

๖.๑.๑ การเดินทางทางบก

- เมืองปากกลาย ไปเมืองหลวงพะบาง ๒๗๐ กม. ไปเมืองไชยะบูลี ๑๕๐ กม. ไปนครเวียงจันทน์ ๒๐๐ กม. ไปด่านแก่นท้าว - ท่าลี่ ๖๐ กม. มาด่านภูตู๓๘ กม. มาจังหวัดอุตรดิตถ์ ๒๐๐ กม. ไปเชียงใหม่ ๔๒๔ กม. ไปแม่สอด-เมียวดี จังหวัดตาก ๔๔๔ กม. (ไปเมะล่ายอีก ๑๖๐ กม.)

- จากเมืองไชยะบูลี แยกไปเมืองหงสา เมืองเงิน เมืองอุดมไซ เมืองหลวงน้ำทา ไปบ่อแต่น-โมบ่อหาน เมืองเชียงรุ่ง (สิบสองปันนา) ไปนครคุนหมิงได้สะดวก

- จากเมืองอุดมไซแยกไปเมืองเตียนเบียนฟู เมืองฮานอย เมืองไฮฟอง ประเทศเวียดนาม และเดินทางต่อไปประเทศจีนก็สะดวก

๖.๑.๒ การเดินทางทางน้ำ มีแม่น้ำโขงไหลผ่านสามารถขนส่งสินค้าทางเรือจากจีน พม่า ลาว กัมพูชา และเวียดนามได้เกือบตลอดทั้งปี ฤดูแล้งน้ำน้อย จะใช้เรือขนาด ๕๐ - ๘๐ ตัน ขนส่งสินค้า

๖.๓เมืองปากลาย มีแม่น้ำโขงไหลผ่าน สามารถขนส่งสินค้า และคนโดยสารได้ตลอดปีเรือขนส่งในแม่น้ำโขงจะเป็นเรือสัญชาติจีน ขนส่งสินค้าเงินผ่านพม่า ลาว เข้าสู่ไทยที่เชียงแสนเชียงของบ่อแก้วอุดมไชยหลวงพะบาง ไชยะบูลีปากลายชนะคาม นครหลวงเวียงจันทน์ ปากชั้นจำปาสัก เข้าสู่กัมพูชา และออกสู่ทะเลที่เวียดนาม

๖.๔เมืองปากลายมีป่าไม้ และทรัพยากรธรรมชาติสมบูรณ์มาก จึงมีโรงเลื่อย และช่างมากที่สุด ในสปป.ลาวแต่การคมนาคมขนส่งค่อนข้างลำบากส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง และมีแม่น้ำโขงโอบล้อมเป็นเขตแดนกั้นระหว่างแขวงไชยะบูลี กับแขวงอุดมไช แขวงหลวงพะบาง และแขวงเวียงจันทน์ ขณะนี้การติดต่อทางบกระหว่างแขวงไชยะบูลีกับแขวงอื่นๆวันละ ๑๐ ชั่วโมงเท่านั้นช่วงเวลา ๐๗.๐๐-๑๗.๐๐ น.ตามเวลาทำงานของแพขนานยนต์ข้ามแม่น้ำโขง ในอนาคตเมื่อสะพานข้ามแม่น้ำโขงแล้วเสร็จ แขวงไชยะก็จะสามารถติดต่อกับแขวงต่างๆ ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๖.๕ ขณะนี้เมืองปากลาย มีนักธุรกิจชาวจีน และเวียดนามไปลงทุนค้าขายอยู่ค่อนข้างมาก นักธุรกิจไทยมีค่อนข้างน้อย เมืองปากลายถือเป็นเมืองที่มีทำเลที่ตั้งค่อนข้างดี สามารถเดินทางไปเมืองสำคัญต่างๆ ค่อนข้างสะดวก เช่น เข้าอยู่เมืองหลวงพะบาง /เวียงจันทน์ บ่ายอยู่ปากลาย เย็นอยู่อุตรดิตถ์ นอนที่อุตรดิตถ์ ๑ คืน รุ่งเช้าไปเชียงใหม่ /ตาก เป็นต้น

ในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา สปป.ลาว มีการพัฒนาค่อนข้างเร็ว และจะเป็นการพัฒนาแบบก้าวกระโดด เพราะการเมืองการปกครองค่อนข้างเป็นเอกภาพรัฐบาลได้ตั้งเป้า GDP ไว้ไม่ให้ต่ำกว่าร้อยละ ๘ และต้องการเชิญชวนเข้าไปลงทุนให้มากขึ้น ในปี ๒๕๕๒ รัฐบาลได้ออกกฎหมายส่งเสริมการค้าการลงทุนฉบับใหม่ให้เป็นสากลมากขึ้น โดยใช้บังคับทั้งคนลาว และคนต่างชาติเสมอภาคกัน ไม่แยกเป็นคนลาว และคนต่างชาติเหมือนกฎหมายฉบับก่อน ประกอบกับการเปิดเสรีการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างสมบูรณ์ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ นักธุรกิจไทย จึงไม่ควรรอเวลาอีกต่อไป บัดนี้โอกาสมาถึงท่านแล้ว รีบเข้าไปสำรวจศึกษาข้อมูล และข้อเท็จจริงต่างๆ ใน สปป.ลาว เถิด หากมีข้อสงสัยให้สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์ส่งเสริมการค้าชายแดน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดชายแดนทุกจังหวัด หรือสอบถามโดยตรงได้ที่**ที่ปรึกษาฝ่ายพาณิชย์และเศรษฐกิจ สถานเอกอัครราชทูต สปป.ลาว กรุงเทพฯ โทร.๐๘-๔๐๘๓-๕๘๖๕**

รวบรวม และเรียบเรียงโดย นายสุพจน์ แสงชัย พาณิชย์จังหวัดจังหวัดอุตรดิตถ์
ศูนย์ส่งเสริมการค้าชายแดนไทย - สปป.ลาว (จังหวัดอุตรดิตถ์ - แขวงไชยะบูลี)
โทร ๐-๕๕๘๑-๗๗๔๒, ๐-๕๕๘๑-๗๕๖๗, ๐๘-๑๙๗๓-๗๓๑๗

E-mail :ut4@moc.go.th

วันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ : ๐๙.๐๐ น.